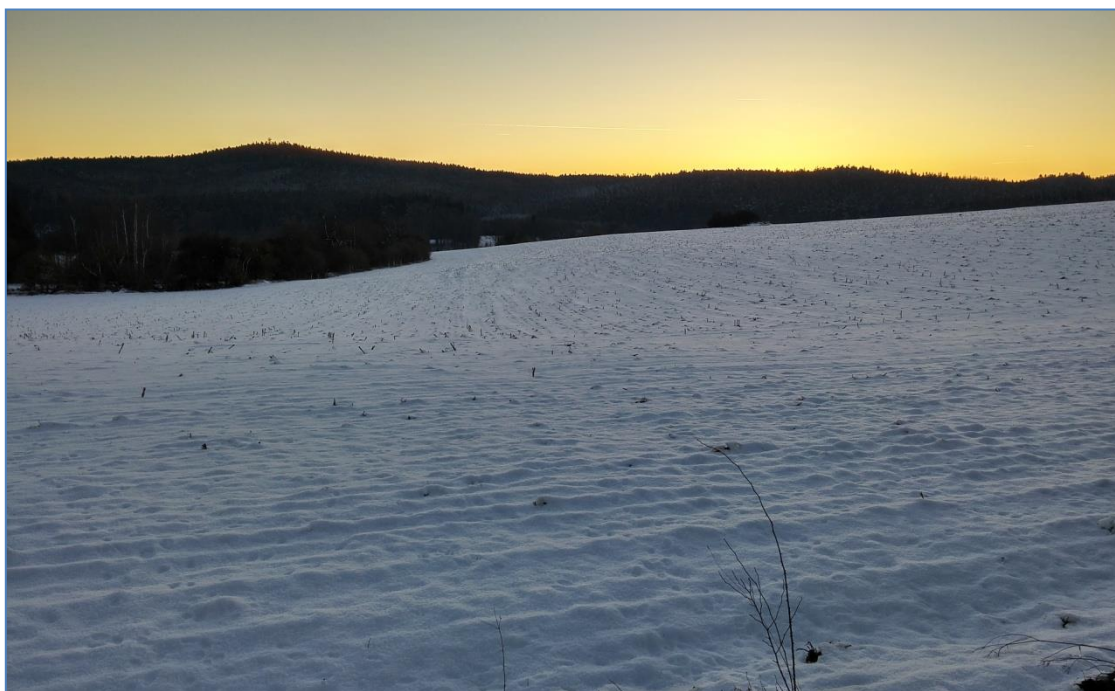

ZPRAVODAJ OBCE ŠTĚMĚCHY č. 12

ÚNOR 2016 – LEDEN 2017

Vážení občané,

rok 2016 znamenal pro naši obec dokončení velkých stavebních investic, které, pevně doufám, přispěly ke zkvalitnění života v naší obci. Podařilo se především dokončit kanalizaci a připojit většinou domácností. Také provoz čistírny odpadních vod se rozběhl bez komplikací. Čistá voda v potoce i požární nádrži jednoznačně ukazuje, že vše funguje a stav našeho prostředí se bude dále zlepšovat. Dalším krokem po ukončení stavební činnosti pak byla oprava komunikací, která se podařila díky vstřícnosti stavebních firem i dostatku finančních prostředků prakticky po celé obci a dokončeno bylo také parkoviště na návsi.

Také společenský a kulturní život v obci byl ve znamení velkých událostí. Po dvouleté odmlce se podařilo obnovit tradici pořádání volejbalového turnaje Štěměšský kačer, který se opět díky úsilí všech organizátorů a nadšení účastníků podařil. Již tradičně se vydařily zavedené akce pro děti jako je dětský den a strašení, které lákají děti nejen z naší obce, ale i širokého okolí. Mimořádně proběhla také okrsková soutěž hasičů a řada dalších akcí. Vrcholem pak bylo podařené vánoční zpívání. Nezdolná vůle všech, kteří vymýšlejí a organizují tyto akce je neocenitelná a všem patří velký dík, za to, že díky nim je život ve Štěměchách příjemný a lidé mají stále chuť se setkávat a společně bavit.

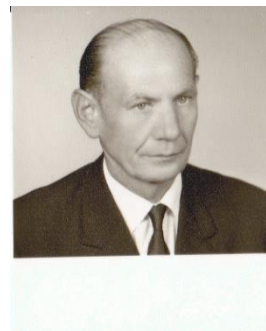
Přejme si, aby i rok 2017 přinesl do naší obce klid a pohodu.

Václav Křivan

Vzpomínka

Dne 29. února 2016 nás navždy opustil pan Ladislav Svoboda, štěměšský rodák a nejstarší občan Štěměch i okolí. Zemřel tiše v rodinném kruhu ve věku nedožitých 102 let.

Radka Řepová

KRONIKA OBCE ŠTĚMĚCHY

Před 120 lety

Dne 6. října 1897 napadl sníh v takovém množství, že musel býti na silnici k Předínu vyhazován, aby mohly jezdit povozy. Metlo se několik dní. Rolníci měli sotva polovici žita zasetého a brambory a řepu většinou ještě na poli, neboť veškeré práce polní stálými dešti byly značně zdrženy.

Před 100 lety

Poklesnutí kázně bylo pozorovati jak u mládeže školní, tak i u mládeže odrostlé. Příčina toho byla, že otcové rodin byli na vojně a matky byly slabé. U školní mládeže příčinou poklesnutí kázně byla také slabá docházka do školy, neboť školní úřady nařizovaly, aby mládeži nejvyšších třech školních roků za příčinou polních prací mlácení apod. dle potřeby byl udělena úleva v docházce školní. Učitelstvo mělo vycházeti vstříc s největší blahovolností – totiž trpěti zameškání vyučování. Toho mnozí nesvědomití lidé využívali, takže mnohý žák po dobu války málokdy se ve škole objevil. Tím ovšem se výchově ani vyučování neprospělo. Dorostlá mládež zvykla si v noci se toulati a hulákáním rušiti noční klid. O zpusťlosti svědčí výhrůžný dopis, podaný asi nějakým výrostkem, na obecní úřad v létě r. 1917, že Štěměchy budou ze čtyř stran hořeti. Občané byli tím nemálo pobouřeni a v noci konali pilně hlídky. Nevyhořelo nic, jen na Pešově někdo úmyslně podpálil otáčky dříví. Oheň byl včas zpozorován a uhašen. Příklad zůstal nevyšetřen. Dopis byl psán asi s tím úmyslem, aby pod záminkou, že koná v noci hlídku, mohl se volně toulati.

Před 90 lety

Na jaře roku 1927 bylo v naší obci velmi rušno, neboť dostávalo se jí toho, o čem se jí před několika lety ani nesnilo. Rozváděla se po Štěměchách elektrická síť. S pracemi počalo se již v březnu. Poprvé se rozsvítilo dne 1. června. Na oslavu tohoto důležitého okamžiku měla býti u p. starosty Dokulila pořádaná slavnost schůze, která však byla znemožněna prudkou bouří. Bouře tato trvala skoro celou hodinu a liják byl tak prudký, že občané třeba že by se schůze

byli rádi účastnili, nemohli se k panu starostovi dostat. Náklad na elektrisaci obce činil asi 116.000-Kč. Peníze byly opatřeny prodejem dřeva z obecního lesa, zpeněžením válečných půjček (získáno 41.000-Kč), výpůjčkou a státní subvencí, která činila 34.000-Kč. Vypůjčeno bylo 40.000-Kč na 6% úrok s ročním umořováním 5.000-Kč od p. Karla Horkého čís. 51.

Před 80 lety

K oslavě 87. narozenin presidenta Osvoboditele sehrály děti divadlo „Vodníková píšťalka“. V předvečer narozenin promluvil o T. G. Masarykovi říd. učitel u hranice za četné účasti obyvatel. Narozeniny p. presidenta oslavily děti besídkou, pořádanou ve škole. Večer sehrály divadlo „Čarovný proutek“. Státní svátek 28. říjen byl oslaven divadlem „Vrah“, sehraným ochotníky na popud místní osvětové komise. Za velmi pěkné účasti promluvil o významu tohoto dne říd. učitel. 12. prosince sehráli ochotníci divadlo „Bílá cikánka“. Čistý výtěžek byl věnován na uhrazení výloh na jeviště. .

Před 60 lety

Dne 24. června 1957 se snesla nad naším, krajem velká větrná smršť provázená bouřkou. Tato smršť nadělala velké škody, hlavně na lesním porostu. Také rozhledna na hoře Mařence byla touto smrští úplně vyvrácena. Část dřeva z této rozhledny také byla přidělena místnímu JZD na různé potřeby

Před 50 lety

Jednota Třebíč se sídlem v Mor. Budějovicích adaptovala provozovnu místního pohostinství. Z původní provozovny byl udělán sklad a kuchyně. Nová provozovna byla upravena ze sálu. Vchod ze silnice byl zrušen a nový byl udělán z východní strany. Práce provedl Oblastní podnik služeb Třebíč. Protože uvedený sál byl jedinou místností v obci, kde se konaly veřejné schůze a kulturní podniky, a byl zrušen, stojí MNV před dalším problémem, jak získat větší místnost, která by sloužila k výše uvedeným účelům.

Před 40 lety

Významnou akcí v naší obci bylo zřízení Sboru pro občanské záležitosti, které uspořádalo několik významných akcí, které se dříve neprováděly. Především to byl dětský karneval 26. 6. 1977 v krásném prostředí ve „Tvrzi“, který byl uspořádán jako Den dětí. Hlavním programem byla soutěž o nejlepší masku s pohádkovým motivem podle kategorie roků dětí. Tato soutěž byla velmi vydařená a děti byly velmi spokojené. Dále byly upřádnány různé soutěže, jako běhání v pytli, házení míčkem na cíl a podobně. Všechny děti byly odměněny. V nové obřadní síni byla jako první akce Diamantová svatba manželů Kasáčkových. Další akcí bylo vítání nových občánků, které bude pravidelně prováděno 2x do roka. V první etapě bylo přivítáno 9 dětí. Každé dítě dostalo od MNV vkladní knížku s počátečním vkladem 50,-Kčs. V lednu a únoru byly v Kulturním domě dva společenské plesy. Na obou byla členy SSM na zahájení zatančena Česká beseda.

Před 30 lety

V roce 1987 bylo v obci uděláno mnohé i když musí být řada akcí dokončena v příštím a následujícím roce. Největší akcí bylo ukončení hrubé stavby sportovního areálu u Kulturního domu. Byla dokončena škvárová zpevněná plocha pro tenisové hřiště a hřiště na odbíjenou. Celý areál je oplocen tři metry vysokým ocelovým plotem, což bylo v závěru této stavby nejnáročnější prací. To, že je hřiště uděláno kvalitně, svědčí, že v tomto deštivém roce bylo hřiště neustále suché a mohlo se na škvárové ploše (na tuto bude položen antukový povrch v roce 1988) už hrát jak tenis, tak odbíjenou, případně nohejbal. U areálu je rovněž vybudována studna pro úpravy antukového povrchu. Sportovní areál bude součástí kulturního a sportovního centra obce, který tvoří kulturní dům, starobylá Tvrz a uvedený sportovní areál. Na Tvrzi, které zůstala obec v minulosti hodně dlužná a její zařízení pro kulturní akce začalo chátrat, bylo rovněž započato s její obnovou. Bylo do ní zavedeno nové výbojkové osvětlení, stržena neudržovaná prst, kolem níž prorůstala nevzhledná bažina, nahrazena povrchem z prosívky. Vyměněné byly rovněž lavice a stoly. V roce 1988 budou úpravy Tvrze dovršeny vybudováním chráněnou tribunou pro kapely a trvalým stánkem pro občerstvení, aby i nadále v letním období mohla být tato krásná část obce kulturně využívána, zvláště těsnou blízkostí Kulturního domu, kam se lze v případě nepříznivého počasí přesunout

Před 20 lety

Této katastrofální události je nutno věnovat pozornost. Přímou naší vesnice se nedotkla, ale byla to tak vyjímečná situace, se kterou žila celá obec. Na severní Moravě v Beskydech ve dnech 1 – 6. července 1997 začalo tak vydatně pršet, až spadlo tolik vody, jako jindy za 3 měsíce. Toto množství vody z Beskyd, Jeseníku a vlastně odevšad se spojilo a velká vlna se valila Moravou. První vesnici, kterou napadla, byla obec Troubky. Tato divoká voda se valila nejméně ve 3 m výšce a všechno bořila. Jen v této vesnici doslova smetla z povrchu země 330 domů. Při této nezvyklé katastrofě se mluvilo o 100 – 150 leté vodě. Nikde v kronikách není zmínka o tak rozsáhlých záplavách jako 97. Toto neobvyklé množství vody vytvořilo vlastně obrovskou vlnu, která stále pokračovala a ničila všechno, s čím se potkala. Bylo zaplaveno 32 okresů, kolik vesnic a měst se nedá ani spočítat. Tato přírodní katastrofa vyburcovala celý národ k pomoci. Doslova přes noc zůstaly 100 tisíce lidí bez střechy nad hlavou. Toto utrpení těchto lidí se snažil zmírnit snad každý občan v republice i u nás v obci. Byly uspořádány velké sbírky humanitární pomoci i sbírky s finanční pomoci. I v naší obci byla uspořádána sbírka peněz na zmírnění utrpení po záplavách. Od občanů bylo vybráno 8.000,-. K těmto penězům ještě obecní úřad přidal 10.000,-Kč z obecního rozpočtu. Mimo tuto sbírku v obci přispívali občané ještě na sbírky v zaměstnání. Mnoho našich občanů svou humanitární pomoc odevzdalo v Třebíči. Každý si jistě umí spočítat, k jak velkým materiálním škodám došlo. Nejsmutnější ale bylo, že došlo i ke ztrátě na lidských životech. Celkem přišlo o život 14 lidí, z toho z Troubek 9.

V tomto roce se postavily na vrchách nové kabiny pro sportovce. Celkem hodnota stavby byla 800.000,-. Státní dotace činila 240.000,- Tyto kabiny byly zkolaudovány 29. prosince. 26. 11. 97 byla zkolaudovaná stavba zesilovače Eurotel na vrchách. Výška stožáru je 55,4 m. Konstrukce je ukotvena na železob. čtverci o rozměrech 10,15 x 10,15 m. Celých 500 m² plochy je obeháno drátěným plotem.

Před 10 lety

Jako každoročně, tak i letos začnu známým konstatováním, že první kulturní akcí v obci byl hasičský bál. Jako každoročně i letos byl vzorně připraven s bohatým občerstvením i bohatou tombolou. Ale bohužel účast hostů byla velice nízká, a to je velká škoda. V únoru se v KD konal Candrbál Štěměšských rytířů, i tento ale měl malou účast. Další společenskou událostí byla pouťová zábava. Všichni si slibovali, že se snad tato akce vydaří a přijde hodně lidí – ale opak byl pravdou. Ještě jsem zapomněla vzpomenout na Vítání občánků. Toto se konalo týden před poutí. Přivítáno bylo 7 novým občánků. Za všechny občany malé občánky přivítala paní starostka a o kulturní program se postarali občané jen o málo starší než malí oslavenci, a to děti již školního věku. Ve dnech 28. – 29. července se konal 8. ročník Štěměšského kačera. Opět je stále opakování stejného popisování a chválení všeho a všech, kteří se postarali o to, aby se tato akce bezvadně připravila a bezvadně klapla. Všem, kteří se tohoto pracovního maratonu zúčastnili, patří velké poděkování. Totéž je nutno říct a napsat o všech, kteří zajistili bezvadný průběh již 3. ročníku Štěměšských historických slavností. Dne 18. srpna se konaly na Dašově rybářské závody. Týden před zahájením závodů bylo do rybníka dovezeno 52 kaprů. Závodu se zúčastnilo 31 závodníků. Ale bohužel ryby nebraly a nebraly. Celkem bylo uloveno jen 6 kaprů. Závody nakonec vyhrál mladý Jiří Trnka, který chytil rybu dlouhou 50 cm. Další pěkná a velice vydařená akce se konala v sobotu 1. září, a to „Bůčkobraní“. Tato pěkná akce ale stále život dva čuníky. Bez nejmenších výčitek se této práce zúčastnila tlupa mladých chlapů pod odborným vedením Pavla Vídenského ml. Zanedlouho se Tvrzí linula vůně ovaru a poté i vůně jitrnic a jelit. V neděli 15. 12. připravili Št. rytíři na OÚ adventní koncert swingových písní. Vystoupilo kvinteto *Flautae Ululatae*. V neděli před Štědrým dnem se ve tvrzi konal „Živý betlém“. Biblický příběh nám přijely připomenout děti z Nové Říše. Na toto představení přišlo nezvykle hodně lidí i přesto, že bylo dost špatné počasí.

(doslovný opis z kroniky) Radka Řepová

Oprava střechy kulturního domu

Každoroční finanční podpora Kraje Vysočiny z Programu obnovy venkova byla využita na opravu střechy kulturního domu. Opravu provedla firma Lubomíra Zacha z Třebíče. Oprava spočívala v demontáži staré krytiny z azbestocementových šablon a položení nové pálené tašky včetně pojistné hydroizolace, laťování a klempířských prvků. Opravena byla též plechová střecha nad přísálím kulturního domu. Celkové náklady na opravu činily 416 950 Kč. Z této částky byla výše dotace 110 000 Kč a podíl obce 306 950 Kč. Stejná firma dále v obci provedla opravu střechy a vnitřního podhledu na autobusové zastávce.

Antonín Šilhavý

Obecní znak

Používání obecních znaků je upraveno zákonem. Právo užívat obecní symboly uděluje předseda Poslanecké sněmovny na základě doporučení Výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu. Žádost o udělení obecních symbolů projednává Podvýbor pro heraldiku a vexilologii, který je součástí VVVKMT. Jelikož naše obec používá znak, který není oficiálně schválen a pokud by ho chtěla používat i nadále, je třeba zjednat nápravu. Na zasedání obecního zastupitelstva bylo rozhodnuto, že naší obci zpracuje návrh heraldických symbolů firma Alerion, která se heraldikou zabývá. Do výdajů obecního rozpočtu byla také pro rok 2017 k tomu účelu vyčleněna částka 30 000 Kč.

Původní štětěšská pečeť pochází z dob Walldorfů. To byli majitelé sádeckého panství od roku 1678 do roku 1796, kam Štětěchy v této době patřily. Pečeť je osmihranná o rozměrech 16 x 16 mm. V pečetním poli se nachází radlice hrotem nahoru. Po stranách ji doprovází květina (pravděpodobně květ lnu) a kosa bez kosiště. Nad radlicí jsou písmena I.DS. Obvod pečetě je lemován linkou a perlovcem. Někdy bývá písmeno v názvu I.DS také

vysvětlováno jako „poškozené T.DS“ – snad teritorium Dsstiemyechy. Nový znak obce byl vytvořen pro Štěměšské historické slavnosti, které se poprvé konaly v roce 2005. Nejen podle mého názoru je tento znak velmi zdařilý – obsahuje nejstarší pečeť obce a také barvy Miličínů. Páni z Miličina vlastnili Štěměchy od roku 1464 do roku 1505.

Pečeť obce, datování před r. 1749

Znak z roku 2005

Nevíme, zda nám znak z roku 2005 bude schválen a jestli ho nebudeme muset změnit kvůli heraldickým pravidlům. Přesto bychom se rádi drželi tradice – štěměšská pečeť by tam měla být zakomponována.

Vážení spoluobčané, kdo z vás by se chtěl na tvorbě oficiálního znaku naší obce podílet či se k tomu alespoň vyjádřit, ozvěte se nám prosím. Budeme rádi za každý dobrý nápad.

Radka Řepová

Krajské a senátní volby 2016

Do zastupitelstev krajů volili občané naší republiky ve dnech 7. – 8. října 2016. Zároveň v 27 okresech probíhaly i volby senátní.

Výsledky krajských voleb v ČR: volební účast 34,57 %, 1. místo ANO 2011 (21,05 % hlasů), 2. místo ČSSD (15,25 % hlasů), 3. místo KSČM (10,25 %), 4. místo ODS (9,47 %), 5. místo KDU-ČSL (6,3 % hlasů) a další. V 9 krajích vítězí ANO 2011, ve 2 / Jihočeský, Kraj Vysočina/ ČSSD, ve Zlínském kraji vítězí KDU-ČSL a v Libereckém kraji Starostové pro Liberecký kraj. Výsledky krajských voleb – KRAJ VYSOČINA: volební účast 37,34 %, 1. místo ČSSD (19,37 % hlasů), 2. místo ANO 2011 (17,04 %), 3. místo KDU-ČSL (13,41 %), 4. místo KSČM (11,4 %), 5. místo ODS (9,1 %) a další. Ze 45 krajských zastupitelů získala ČSSD 11 mandátů, ANO 2011 9 mandátů, KDU-ČSL 7 mandátů, KSČM 6 mandátů, ODS 5 mandátů, STAN + SNK (Starostové a nezávislí + Evropští demokraté) 4 mandáty a SPD + SPO (Hnutí Svoboda přímá demokracie Tomio Okamura a Strana práv občanů) 3 mandáty.

Jak volili do krajských voleb štěměšští občané?

Z celkového počtu voličů 244 se voleb zúčastnilo 95 voličů, volební účast byla tedy u nás 38,93 %. 94 hlasů bylo platných, 1 neplatný. 1. ČSSD – 24 hlasů, 2. KSČM – 16 hlasů, 3. KDU-ČSL – 12 hlasů, 4. ANO 2011 – 9 hlasů, 5. ODS – 6 hlasů, 6. ŽIJEME VYSOČINOU – TOP 09 A ZELENÍ – 6 hlasů, 7. – 8. STAROSTOVÉ PRO VYSOČINU – 5 hlasů, 7. – 8. ČESKÁ PIRÁTSKÁ

STRANA – 5 hlasů, 9. DĚLNICKÁ STRANA – 3 hlasy, 10. KOALICE SVOBODA A PŘÍMÁ DEMOKRACIE – 2 hlasy, 11. – 16. STRANA SOUKROMNÍKŮ ČR – 1 hlas, STRANA SVOBODNÝCH OBČANŮ – 1 hlas, ZMĚNA PRO VYSOČINU – 1 hlas, ÚSVIT S BLOKEM PROTI ISLAMIZACI – 1 hlas, NE ILEGÁLNÍ IMIGRACI – 1 hlas, STAROSTOVÉ PRO OBČANY – 1 hlas
Senátní volby - v obvodě Jihlava byl zvolen senátorem Miloš Vystrčil (ODS)
Senátní volby v ČR: volební účast 15,38 %, 1. místo KDU-ČSL – 5 mandátů, 2. místo ANO 2011 – 3 mandáty, po 2 mandátech získaly: ČSSD, ODS, Koalice STAN, TOP 09, Severočeši.cz, STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ, po 1 mandátu další strany.

Radka Řepová

Letecký den v Náměšti

První říjnovou sobotu se za krásného slunného počasí uskutečnil na 22. letecké základně v Náměšti nad Oslavou Den otevřených dveří. Slavnost proběhla k příležitosti 60. výročí založení zdejší vojenské základny. Letecký den navštívilo podle odhadů až 20 000 diváků, ani Štěměcháci zde nechyběli. Oslavy byly pojaty opravdu velkolepě. Slavnost zahájila vojenská kapela, pak následoval výcvik dravců i psů a rovněž zásah hasičské jednotky. Vojáci předvedli transportér PANDUR A KAJMAN a také obrněné vozidlo IVECO. Celý den byla k dispozici výstava letadel a další vojenské techniky. Děti si mohly prohlédnout vojenský vrtulník, tank, transportér a posadit se i do pilotní kabiny. Na stojánce stály letadla, vrtulníky i bojová vozidla. Mnozí účastníci zamířili k replice nejslavnější stíhačky 2. světové války s názvem SPITFIRE. Nejvíce se všichni těšili na letecký program, v němž nechyběly útoky vrtulníků i bombardérů na pozemní cíle, průlety moderních stíhaček JAS 30 Gripen a svou formaci předvedly i české L – 159 ALCA, diváky zcela jistě zaujaly dovednostní ukázky vojáků jako bylo např. slaňování z vrtulníku, záchrana a vyzvednutí zraněného a hlavně výsadek parašutistů. Velkým zážitkem bylo také letecké vystoupení stíhacího letounu MiG- 1 5UTI, který jako vůbec první letadlo přistál na tehdy nově vybudovaném náměštském letišti v lednu 1960. Vrcholem programu byla zcela jistě letecká ukázka trojpláštníku z 1. světové války Fokker Dr. 1 a příběh Manfreda von Richthofena zvaného Rudý baron.

Radka Řepová

KULTURNÍ A SPOLEČENSKÝ ŽIVOT V OBCI

Štěměšská divadelní společnost

„Štěměšští ochotníci zvládli hru skvěle. U her Járy Cimrmana bývá problém, že hra interpretovaná jiným souborem než Divadlem Járy Cimrmana, je většinou nekoukatelná, to ale nelze říci o štěměšské hře. Upřímně, Zdeněk Svěrák mi tu nechyběl.“ Napsal redaktor Horáckých novin o našem představení Dobytí severního pólu. Svědčí o tom, že se obnovená premiéra hry dne 27. února 2016 i po deseti letech podařila a že připomínka deseti let trvání společnosti byla úspěšná. Jak ovšem potvrdí samotní aktéři představení, nejlepší odměnou nejsou články a fotografie v novinách, nýbrž vysmáté a spokojené obecní obyvatelstvo. A protože Štěměšská divadelní je částečně společností kočovnou, mohli se o tom její členové přesvědčit také v Římově, Horním Újezdě a v Želetavě. To jim samozřejmě vlilo nový elán do veskrze divadelní krve, a tak i na letošní rok připravují novou hru Námluvy komtesy Gladioly aneb přistání ve skleníku. Jak sám název napovídá, dostane se ke slovu rovněž ženská část souboru, takže se diváci mají aspoň na co těšit.

Stanislav Augustin

Dětský den

Padne-li den a udeří hodina zahájení Dětského dne ve Štěměchách, proudí na hřiště na Vrchách doslova davy rodičů, prarodičů i dalších příbuzných, aby v doprovodu svých dětí radostně očekávali věci příští. Mezi domácími i tradičně známými objevuje se rok co rok i řada neznámých tvář. Máloplatné, naše pohádková cesta, kterou připravují tety hasičky i další organizátorky a organizátoři, má už „ve světě“ svůj zvuk. Nejinak tomu bylo i v sobotu 11. června. Jednotlivci i skupinky se nadšeně vydávali na velké Putování s krtkem, na cestě se setkávali s mnoha pohádkovými figurkami a nadpřirozenými bytostmi, které doposud znali jen z knížek a filmů. Bájní rytíři, čarodějnice, rusalky i loupežníci, skřítkci, divoši i trpaslíci, ti všichni se snažili děti pobavit a zaujmout. Že se jim to podařilo, o tom svědčí nadšené tváře návratců z pohádkové cesty. Takže letos zase na shledanou!

Stanislav Augustin

Orientační běh ve Štěměchách

V parných letních dnech 7. – 10. července 2016 se naše obec a okolí stala centrem dění orientačního běhu - 23. ročníku H. S. H Vysočina cup 2016. Pořadatelem soutěže se stal oddíl SK Chrast. Do Štěměch přijelo 918 závodníků z celé České republiky, kteří si své síly měřili v 53 kategoriích. Na Vrchách vyrostl stanový kemp i se stánky s občerstvením, zdejší klidné lesy ožily nevídaným ruchem a počet obyvatel naší obce stoupl na pár dnů až čtyřnásobně. Již ve čtvrtek se konal O-Monkey race s doprovodným programem (překážkový závod se silovými disciplínami, hlavolamy a paměťovým orientačním během). V pátek se běžela krátká trať (Hadí hora, čas. limit 90 minut, délka od 1,5 km – 6,4 km), v sobotu pak klasická trať (BUKOVEC, čas. limit 150 minut, od 2,4 - 12,4 km) a nechyběly ani pivní štafety, které se v tomto horkém počasí obzvláště hodily. Večer strávili sportovci v našem kulturním domě a tvrzi, kde se konala diskotéka. V neděli pak běželi zkrácenou trať startovanou handicapem (Kobylí hlava, od 2,4 km – 10,6 km) a proběhlo vyhlášení celkových vítězů. Všechny závody probíhaly za velkého tepla, kdy teploty šplhaly po všechny dny k 30 stupňům Celsia. Občerstvení pro běžce zajistili také naši sportovci a hasiči.

Orientační sporty jsou zaměřené na pohyb v přírodě s mapou: běh, jízda na horském kole či lyžařský závod na běžkách. Závodník musí překonat danou trať v co nejrychlejší čas. Na trati se nacházejí kontroly s lampiónem a elektronickým zařízením. Každý soutěžící nese svůj čip, ten vkládá do krabičky na kontrole pro „oražení“. Závodník volí trasu mezi jednotlivými kontrolami sám – jeden překonává kopec, další ho naopak oběhne sice delší, ale rychlejší trasou, proto nese tento sport název „orientační“. Sportovec musí projít co nejrychleji všemi kontrolami a zvolit pro sebe nejlepší trasu. Důležitá je nejen fyzická zdatnost, ale také orientace v terénu. Závody se obvykle konají v lesních terénech. Dnes v Česku sportuje přes 9000 orientačních běžců a koná se 200 závodů za rok.

Radka Řepová

Štěměšský kačer se vrátil

O posledním červencovém víkendu se po tříleté odmlce opět sešla smíšená družstva amatérských volejbalistů, aby sportovci změřili své síly nejen na antukových kurtech, ale i na

tom kurtu nejoblíbenějším, v neopakovatelném prostředí naší tvrze.

Když mě vedení obce požádalo o pomoc při zajištění turnaje, měla jsem trochu strach, jestli se týmy nerozpadly a jestli budou mít ještě zájem. První odpověď na moji otázku byla: „Jé, to nás mrzí, ale letos to nepůjde, holky se nám rozrodily“. Odpověď na druhý telefonát zněla: „To je škoda, že jsme to nevěděli dřív, ale už jsme slíbili „Vranovskou pláž“.“ To už jsem se trochu lekla. Pak to ale bylo už jenom lepší a lepší. Oslovené týmy přijímaly pozvání s velikým nadšením, protože „se jim už po Štěměchách hrozně stýskalo“. Nakonec se někteří hlásili už i bez pozvánky a v pátek večer se rodilo na louce u kurtů stanové městečko. A v sobotu ráno nastoupilo za nádherného počasí na kurtech u tvrze 16 družstev, odhodlaných zvítězit. Když ne na antuce, tak určitě večer při Balkánské dechovce ve tvrzi. Do poslední chvíle bylo velkou neznámou, zda nastoupí Štěměháci, nakonec se podařilo. Ve finále se dělili o 13. – 16. místo. První místo získalo družstvo Šamani Třebíč, na druhém místě se umístilo družstvo Našrot a třetí bylo družstvo Ctidružice. Všichni si to pěkně užili.

Velké poděkování všem, kteří přiložili ruku k dílu a přispěli tak k naprosto bezproblémovému průběhu organizačně náročné akce.

Marie Báňová

Strašení na tvrzi

Pro nebojácné děti i pro dospělé, kteří se rádi bojí! Tato věta stala se za ty roky, po které se strašení koná, jakýmsi neoficiálním sloganem celé akce. Podobně jako dětský den získává každým rokem na popularitě, o čemž se zvláště letos v září organizátoři náležitě přesvědčili. Tentokrát se startovalo z kulturního domu, což se vzhledem k obrovskému počtu účastníků ukázalo jako velice prozíravé. Strašidelná cesta odvahy vedla nebojsy dalekou cestou ulicí Na Humnech, kolem Bobkových houserů do Smrčí, odtud na cestu k Dašovu a pak až do pekla ve tvrzi a ke strašidlům na půdě kulturáku. Do pozdních nočních hodin trousili se malí i velcí od strašidla ke strašidlu a užívali si jejich upřených pohledů, zoufalých výkřiků i strašidelných vzdechů. Zatančili si s mimozemšťany, sepsali smlouvy s čertem, vyzvedli si diplomy a ceny, vrátili se domů a snad i usnuli....

Stanislav Augustin

Fošikupi jsou zpět

Dnes již těžko říci, kolikátý ročník oblíbeného soutěžního klání pod názvem Fošikupi se ve štěměšském kulturním domě udál. Jisté je ovšem to, že to zase byla pecka. Jednu listopadovou sobotu, „obětovali“ příznivci hospodského sportu na dnes již tradiční štěměšské klání, které jako vždy spočívalo těchto disciplínách – **Fotbálek, Šipky, Kulečník, Pivo** na ex (0,3 l). Jelikož samotná soutěž probíhala již od časných ranních hodin a končila kolem osmé večer, kdy poté ještě následovala taneční zábava, nebál bych se výkon účastníků přirovnat k maratónímu běžci. Soutěže se zúčastnilo šestnáct dvoučlenných týmů. První místo a tedy putovní pohár si odnesla dvojice soutěžících pod názvem My dva. Druhé místo obsadila dvojice Supr a třetí skončila dvojice Zahrádkáři Kersku. Soutěžící si odnesli i věcné ceny, začez sponzorům dodatečně děkujeme. Večerní skvělé vystoupení mladé ambiciózní skupiny Modrá skalice z "dalekého" Chlístova dalo zapomenout na herní vášně a

pod tradičním heslem celé akce: „Není důležité vyhrát, ale vydržet až do konce...“ se účastníci v brzkých ranních hodinách plni „dojmů“ rozcházeli do svých domovů.

Jsem velmi rád, že tato na pořádání velmi složitá a namáhavá akce našla své pokračovatele a těm tedy patří obrovský dík. V době, kdy podobných akcí, zábav, plesů a kulturního vyžití v okolních obcích ubývá a jejich

v poslední době jako šafránu (a to ať už je důvod jakýkoliv), jsem velice rád, že alespoň v naší obci nechcípnul ten pomyslný pes ☺.

Antonín Šilhavý

Vánoční setkání

Od těch dob, co se v adventním čase staví krásný vyřezávaný betlém, stává se toto místo v parku u obecního úřadu přirozeným místem vánočního setkání. Letos se uskutečnilo doslova v předvečer Štědrého dne, v pátek 23. prosince, a tak bylo přirozené, že všichni, kdo se dostavili, přicházeli už naladěni na sváteční notu. Tuto všeobecnou náladu postupně umocňoval i připravený program. Ten na začátku i na konci orámovali trubači a během něj vystoupili naši zpěváci a zejména děti, které ve svém pásmu připomněly adventní čas a co všechno ho provází. Sváteční nálada jen pomalu doznívala, a tak se ještě dlouho a příjemně při svaženém vínku povídalo....a ještě dlouho pak jako vzpomínka na hezky strávený čas hořelo v mnoha domácnostech betlémské světlo, které si lidé odnášeli jako památku na vánoční setkání.

Stanislav Augustin

Turnaj v mariáši

V povánočním čase v sobotu 29. prosince se v místní hasičárně uskutečnil 1. ročník turnaje v mariáši pod výmluvným názvem Čertovy obrázky. Turnaje se zúčastnilo třináct vyznavačů této karetní hry včetně několika pozvaných hostů. Systém hry byl stanoven na čtyři jednotlivá kola, do kterých byli hráči pro každé kolo losováni. Tento systém zaručoval promíchání hráčů v jednotlivých kolech tak, aby si karbaníci mohli porovnat svoji dovednost a umění v této hře s co největším počtem hráčů. Ve výborné herní atmosféře, kterou skvěle umocňovala vůně a chuť masa na zelenině, dospěla hra ke svému závěru. Na prvním

místě a tedy šampionem celého turnaje se stal Jiří Chromý st., na druhém místě se umístil Antonín Šilhavý ml. a třetí místo obsadil Marián Bartoš.

Na závěr bych chtěl poděkovat všem, kteří se na prvním ročníku v mariáši podíleli, a již dnes bych chtěl pozvat všechny štěměšské vyznavače mariáše na další ročník, který se uskuteční pravděpodobně ve stejném termínu v roce 2017.

Antonín Šilhavý

Výšlap na Mařenku 30. 12. 2016

Toho rána svítalo slunce, po velmi dlouhé době bylo slunečno. Vstávalo se zvesela a kdo byl zdrav a měl nohy v pořádku vyrazil na předsilvestrovský výšlap na Mařenku. Vyrazily děti, dospěláci, babičky a dědové s trekingovými holemi, kočárky, saně, psi, i kůň Tonda. Šlo se překrásně, sníh křupal pod nohama, slunce svítalo, že se ani fotit nedalo. Děti šťastné, dospěláci veselí a kůň zapřažen do saní. Cesta ubíhala a cíl našeho výšlapu se blížil. Na rozhledně Mařence bylo něco málo po jedenácté hodině pramálo lidí, tak jsme nelenili a vyšlápli až k samému slunci. Ten výhled, to byste museli vidět, to jsem ještě nezažila, výhled do daleka a na jedné straně jaro a na straně druhé zima, neuvěřitelné. Špekáček opečený pod Mařenkou uprostřed zimy chutnal skvostně. A komu nestačil, vydal se do KD Štěměchy, kde myslivci již tradičně připravili srnčí gulášek a punč. Šéfkuchařem byl pan Jaromír Toufar. A kdo ochutnal, ví, jak se mu povedl.

Tenhle výšlap stál opravdu zato, jen škoda, že pro nemoc se ho nemohlo zúčastnit tolik lidí jako obvykle.

Jana Báňová

Silvestr 2016

Jak bývá poslední roky zvykem, i letos se slavil příchod Nového roku v kulturáku. Uznali jsme ale, že by to chtělo nějakou změnu, a proto jsme silvestr pojali ve stylu retro párty. Každý si dal na svém kostýmu záležet, a díky tomu také bylo o zábavu postaráno. O půlnoci vypukl velký ohňostroj, proběhla přání do Nového roku a oslavy pokračovaly dál do ranních hodin.

Petra Trnková

Výšlap na Kobylí hlavu 1. 1. 2017

A ještě jeden výšlap. Tentokrát novoroční na Kobylí hlavu. Slunce také krásně svítilo, ale už se po Silvestru nešlo tak zlehka. Ale šlo se zvesela. Vyrazili jsem již třetím rokem na Kobylí hlavu, kde je sraz v 15 hodin s ostatními obcemi. Schází se zde Chlístov, Pokojovice, Předín, Štěměchy, Markvartice a Heraltice. Ale v komornějším počtu než na Mařence. Starosta Heraltic pronesl novoroční krátkou řeč. Byl připraven čaj donesený až z Chlístova, proběhlo společné foto i podání ruky s přáním všeho nejlepšího do nového roku 2017. Počasí nám opět přálo, a tak nám všem výšlap prospěl. Jen škoda, že nás chodí ze Štěměch tak málo, možná se o tomto výšlapu neví, tak Vás všechny zvu na příští rok.

Jana Báňová

Zimní stadion na kurtech

Konečně napadlo velké množství sněhu a k dokonalé radosti už chybělo jen pořádné kluziště. Rozhodli jsme se proto, že jedno takové vytvoříme. Po nezdařeném pokusu, kdy jsme se snažili vytvořit led na parkovišti u Bůčků, zkusili jsme hned po Vánocích štěstí jinde, a to na kurtech. Od začátku jsme věděli, že je to správná volba. Díky počasí, které nám přálo a mrzlo jen to praštělo, se led povedl. Občas jsme se u ledování i pobavili, například když si jeden z ledařů přirazil prostředníček dekle od studny. Již na Nový rok se začalo bruslit a díky nainstalovanému osvětlení se dá bruslit i do pozdních hodin.

Petra Trnková

Tříkrálová sbírka

Letošní Tříkrálová sbírka se v naší obci konala 15. ledna 2016. Dvě skupiny koledníků obešly vesnici a vybraly 8 332,- Bylo to víc jak loni, kdy byl výtěžek sbírky ve Štěměchách 7 800 Kč. Peníze budou věnovány Oblastní charitě Třebíč. Tato nezisková církevní organizace pomáhá lidem, kteří se ocitli v obtížné životní situaci. Poskytuje zdravotní péči, humanitární pomoc i sociální služby. Loňský výtěžek sbírky pro charitu Třebíč činil 2 278 688 Kč. Do této akce se zapojilo 451 skupin koledníků a 1 600 dobrovolníků. Peníze byly použity k zakoupení auta pro Charitní pečovatelskou službu a byly dokončeny stavební práce v domě na ul. Gen. Sochorova, kde mají zázemí terénní služby. Rovněž byl podpořen denní stacionář pro seniory a osoby se zdravotním postižením a další pomoc byla poskytnuta konkrétním lidem. Ze sbírky letošní by měly být dokončeny nové prostory Domova pro matky, podpořen Domácí hospic sv. Zdislavy a služba pro rozvoj dětí s postižením – Raná péče a další. Oblastní charita děkuje všem lidem za jejich podporu.

Radka Řepová

Karneval na sněhu

Letošní počasí umožnilo zimě po dlouhých letech ukázat její pravou tvář, což jistě s povděkem kvitují zejména milovníci zimních sportů. Ti místní nadšenci se při této příležitosti rozvzpomněli také na karneval na sněhu, který se před lety konal ve skiareálu Na Bazalce. Po usilovném pátrání v elektronických médiích bylo zjištěno, že akce se konala v roce 2005. Naši nadšenci se rozhodli na tuto událost navázat a připravili sjezdovku takovým způsobem, že nikdo z účastníků krásného odpoledne v sobotu 21.ledna nelitoval, že přijel, případně přišel.

Krásné zimní počasí vytvořilo kulisu pro soutěže ve slalomu a ozářilo rovněž vrchol dne – soutěž netradičních sněhových vozidel, která se „řítíla“ k cíli za nadšených ovací přihlížejících. Šlepr v podání vozidla Martina Báni i místního traktoru fungoval bezvadně, i na běžkách se dalo užít spousta srandy, jak předvedl Mafián při skoku na pro něj speciálně vybudovaném mamutím můstku. U ledového retrobaru se pak všichni shodli na tom, že takováto akce je velice prospěšná pro těla, duše i srdce účastníků a že přemluvíme zimu, abychom se za rok na Bazalce sešli zase!

Stanislav Augustin

Nekonečně dlouhé čekání na opravdovou zimu se stalo skutečností

Dvorky našich domů rozveselují postavy sněhuláků, jaké naše děti znají doposud jen z obrázků Josefa Lady a historických fotografií z dětství svých rodičů. Louky i lesy jsou protkány stopami běžkařů a na štěměšském zimním stadionu se mezi piruetami krasobruslařek ozývá hlasitě: „, GÓÓL.“ Není divu, že ožil i slavný ski areál Bazalka. Po dlouhých dvanácti letech se ze svahu spouští nadšenci v maskách pohádkových postav na strojích neuvěřitelných konstrukcí. Převaha vodníků a rafinovanost výrobců plavidel by mohla nasvědčovat tomu, že na ski areál bude navazovat neckyáda na místním potoce.

Lenka Benešová

Foto: Lenka Benešová

Hasičský rok

Až budou místní hasiči v sobotu 28. ledna hodnotit svoji činnost na výroční členské schůzi, opět budou moci konstatovat, že všechny body plánu práce na rok 2016 nejen splnili, ale přibrali i další aktivity, které obohatily přátelskou atmosféru ve sboru i společenské dění v obci. Vedle prakticky neustále probíhající adaptace hasičské zbrojnice, kterou mimo jiné hasiči pojali jako místo společenského setkávání hasiček, hasičů i jejich přátel, probíhá rovněž neustále doplňování výstroje a výzbroje zásahové jednotky a vybavování sboru pro případné zásahy. Hasiči si totiž vždy připomínají, že ochrana životů, zdraví a majetku občanů zůstává hlavním cílem dobrovolných hasičů.

Dobráci roku

Jak jsme vás informovali v loňském zpravodaji, na vlnách regionálních rozhlasových stanic probíhala soutěž sborů dobrovolných hasičů. Uskutečnila se formou reportáží a následného hlasování formou SMS-zpráv. Reportáž o našem sboru byla vysílána v závěru roku 2015, výsledky pak byly zveřejněny v červnu loňského roku. V rámci kraje Vysočina bylo představeno celkem 40 sborů dobrovolných hasičů, ti naši se ziskem 362 hlasů skončili na 21. místě. Přestože nevyhráli žádnou z hodnotných cen, stalo se natáčení reportáže skutečně pěkným zážitkem. O tom, že se mezi místními redaktorce rozhlasu líbilo, svědčí i to, že se ještě v průběhu roku do Štěmčech vrátila, aby natočila v rámci seriálu o méně známých místech na Vysočině také pořad o historii a současnosti naší tvrze, který byl vysílán o prázdninách.

Hasičský ples

Bohatá a pestrá tombola, s láskou připravené bohaté a chutné občerstvení, kvalitní hudba a příjemná sousedská atmosféra – to všechno k tradičnímu hasičskému plesu už dávno neodmyslitelně patří. V posledních letech se hasiči snaží pozvat své spoluobčany na tuto akci originálně laděnými programy. V loňském roce zahájili ples malí hasiči a jejich kamarádi předtančením ve stylu country. Hlavním tancem večera se staly Trnky-Brnky v podání nejen žen hasiček. V rolích filmových rivalek Škopkové a Konopníkové vystoupili zasloužilí hasiči Martin Vídenský a Pavel Kovář (ti starší), kteří – jak se členové sboru jednomyslně shodli – nejlépe odpovídali filmovým vzorům.

Zájezd

Téma společného zájezdu rezonovalo na výročních členských schůzích v posledních letech takřka neustále. Mnozí proto s povděkem přijali, když se tento zájezd povedlo uskutečnit. Výprava se vydala v sobotu 12. března za vínem na Znojensko. Poznávací kvalitu dodala akci návštěva sídla Znovínu v Louckém klášteře, kde se mnozí hasiči při ochutnávce různých odrůd vína přesvědčili o tom, že zůstanou i nadále pivaři, což dokázali i v dalším průběhu večera. Společné posezení při víně (a pivu) pak nabylo družného rázu, o což koneckonců hlavně šlo. Jsme rádi, že se výpravy zúčastnili i starší členové sboru a doufáme, že ty mladší účastníky uvítáme nejen při zájezdech, ale například i při brigádách.

Mája

Poslední dubnový den vyšel tentokrát na sobotu, což dalo hasičům přece jen trochu více času na přípravu celé akce. Nesla se v tradičním duchu a návštěvníci stavění mohli využít bohatého občerstvení v zázemí hasičské zbrojnice. Stejně jako v minulých letech byla zdárně upálena čarodějnice, takže se mohlo slavit až do rána. Přece jen však je třeba v souvislosti se slavnostně vyzdobeným stromem připomenout ještě jednu méně obvyklou akci. V sobotu 21. května uskutečnilo se tentokrát také kácení máje spojené s řízkobráním...

Soutěže

Již delší dobu reprezentují hasiče ze Štěměch především kolektivy mladých hasičů. Také v letošním roce se zúčastnili seriálu okresní ligy i mnoha dalších soutěží, při nichž úspěšně reprezentovali náš sbor. Poslední soutěž a zároveň vyhodnocení okresní ligy se uskutečnilo v sobotu 18. června ve Výčapech. První družstvo našich starších žáků zde převzalo bronzové medaile za celkové umístění v soutěži, „béčko“ skončilo v této kategorii na 18. místě. Mezi mladšími žáky se naši reprezentanti nakonec prodrali na 7. místo. Všem mladým hasičským sportovcům patří poděkování za jejich výkony. Mnozí z nich již opustili řady žáků, zapojují se do soutěží dorostu a vedení sboru doufá, že je uvidí i jako organizátory nejrůznějších hasičských akcí. Poté, co hasiči z Brtničky odřekli pořádání okrskové soutěže, uskutečnila se tato akce u nás. Na hřišti na Vrchách se sešlo celkem 17 družstev mužů, žen a mladých hasičů. Naši zástupci si vedli se střídavými úspěchy. V kategorii mužů skončili na 3. a na 5. místě, ženy obsadily druhou příčku, muži nad 35 let byli druhí, starší žáci svou soutěž vyhráli a mladší skončili na druhém místě.

Táborníci

Druhý ročník hasičského táborového soustředění mladých hasičů se uskutečnil opět v Radoníně, tentokrát v týdnu od 22. do 26. srpna. Protože byl pobyt pětidenní a protože byl provázen problémy se soutěžním strojem, byla jeho náplň mnohem více táborová než v prvním roce konání tábora. Mladí táborníci podnikli celodenní výlet, při němž poznali hrad Rokštejn i to, jak bolí nožičky, hráli různé hry a absolvovali také táborovou olympiádu. Zpestřením a oživením se stala i návštěva předínského faráře pátera Novotného, který s sebou přivezl řadu hodnotných dárek pro děti a hlavně dobrou náladu pro všechny, za což mu děkujeme.

Vždycky na podzim

Když se hasičský rok blíží ke konci, je čas na bilancování. A nejlépe se bilancuje při oblíbené činnosti, kterou nepochybně je zabíjačka. Letos se hasiči opět sešli ve tvrzi v sobotu 15. října, aby se alespoň částečně odměnili za uplynulý rok, poděkovali přátelům, zaměstnali je při výrobě specialit, zhodnotili a tak.... Díky náležitému vedení ze strany pana řezníka i takřka již tradičnímu rozdělení rolí proběhla celá akce zdařile. Také proto na ni mohlo navázat uzenobraní, které se uskutečnilo v sobotu 19. listopadu v příjemně vytopené zbrojnici.

PODĚKOVÁNÍ

Vedení sboru dobrovolných hasičů chce touto cestou poděkovat všem svým členkám a členům za práci, kterou pro svůj sbor v loňském roce odvedli. Zvláštní poděkování chce

vysslovit rodičům mladých hasičů i dalším přátelům a vedení obce za pravidelnou a podnětnou spolupráci.

Stanislav Augustin

Fotbalový podzim 2016

Začátkem července proběhl na Vrchách orientační běh, na kterém jsme zajišťovali občerstvení. Hned za tři týdny se konal volejbalový turnaj „Štěměšský kačer“, kde jsme měli tentýž úkol. Po krátké přípravě jsme odehráli první mistrovské utkání v Předíně 21.8.2016, zápas skončil remízou 2:2. Následovaly prohrané zápasy doma s Trnavou 1:3, v Želetavě 5:2, doma s Rokytnicí B 1:2, v Třebíči 5:2, v Blatnici B 3:2 a dále s Heralticemi doma 2:4. Až v osmém kole jsme se dočkali prvního vítězství v Kojeticích 1:0. Poslední zápas podzimu jsme doma remízovali s Policí 1:1. Po podzimu jsme na posledním místě tabulky se ziskem 5 bodů s bilancí jedné výhry, dvou remíz a šesti porážek se skóre 14:25. Nejlepším střelcem týmu je Pavel Kovář se třemi zásahy, dále následují se dvěma Josef Růžička, Lukáš Bobek a Jakub Vídenský. Na závěr bych chtěl říct, že výsledky jsou odrazem některých hráčů k přípravě. Nezbyvá nám nic jiného než doufat, že se přístupy hráčů zlepší.

Pavel Kovář

A OPĚT TROCHU Z HISTORIESpráva obce Štěměchy v době první republiky

Vesnici spravovalo a řídilo patnáctičlenné obecní zastupitelstvo v čele se starostou. První obecní volby v nové Československé republice se konaly 15. června 1919, další pak vždy po 4 letech. Volilo se podle poměrného zastoupení a jednotlivé strany získaly určitý počet mandátů v zastupitelstvu. Jakékoliv volby měly vždy vysokou účast obyvatelstva, což bylo způsobeno tím, že naši předkové brali volby velmi vážně a zodpovědně, byli rádi, že mohou volit, neboť si byli vědomi, jak dlouho se v dějinách bojovalo za volební právo chudších občanů i žen. I volby do obecního zastupitelstva mívaly politický ráz – jednotlivé strany v obci vybírali své kandidáty a vždy se uvádělo, za jakou stranu byl daný občan zvolen. Tak to bylo u voleb v roce 1919 a 1923. V roce 1927 se však starosta obce Josef Dokulil a řídící učitel Bohumil Jonáš snažil sestavit jednotnou kandidátní listinu bez ohledu na politickou příslušnost, neboť ty se na volby horlivě připravovaly na svých schůzích a panovalo zde mezi jednotlivými členy politických stran nepřátelství a nebyli se schopni na ničem dohodnout. Starosta na předvolební schůzi vyzval všechny voliče, aby při volbách nehleděli na stranickou příslušnost toho či onoho kandidáta, ale aby brali zřetel především na schopnosti a charakter jednotlivých kandidátů. Po volbách však došlo k tomu, že zvolení lidovci vyžadovali, aby u jejich kandidátů bylo napsáno, že byli zvoleni za Československou stranu lidovou. Tím byl nepolitický ráz voleb úplně setřen, což u mnohých občanů vzbudilo značnou nevoli.

Zastupitelé si volili ze svých členů finanční komisi, místní osvětovou komisi, místní školní radu a letopiseckou komisi. Štěměšská kronika je psána od roku 1929, dříve tuto funkci plnila kronika školní, která je vedena od roku 1864. Obecní zastupitelstvo se scházelo ke svým poradám v domě u starosty obce nebo v místním hostinci U Kružníků. Hospodařilo se svěřeným rozpočtem, řídilo výstavbu v obci a spravovalo obecní majetek. Do

obecního majetku patřily obecní lesy, louky, pastviny, cesty, rybník Posměch a rybníček na Dašově, kde se říkalo Pod Rybníčky. Patřila sem také obecní pastouška. Obecní zastupitelstvo udělovalo koncese hostinské a přidělovalo do pronájmu také obecní býky a kance. Pořádalo také sbírky na pohořelé a jiné záležitosti. Na stavbu Národního divadla v Brně věnovala například obec 300 korun. Příjmy obecního rozpočtu tvořily daně a příjmy z pronájmu obecních pastvin, polí a rybníků, z prodeje dřeva z obecního lesa, z odprodeje stavebních pozemků, poplatků z honiteb, skočného za krávu a prasnici. Výdaje tvořily náklady spojené s provozem školy, výstavbou v obci, udržováním obecního majetku, opravami obecních cest a chudobince. V případě požárů v obci bylo z obecní pokladny hrazeno pohoštění v hostinci hasičům z jiných obcí. Z obecního rozpočtu se také platil obecní sluha, který býval pověřen nočními hlídkami, bubnováním a čtením vyhlášek obecního zastupitelstva všem občanům, zvoněním, řezáním a štípáním dříví a sečením obecní louky. U nás tuto službu vykonával vysloužilý voják Alois Prchal. Obecní úřad poskytoval také občasně pracovní příležitosti pro dělníky např. za odklizení sněhu, opravy cest, vysoušení obecní louky, kácení dřeva v lese, sázení stromků čištění rybníků i pomocné práce při výstavbě. Starosta obce Josef Dokulil ml. se v roce 1926 zasloužil o zřízení nového chudobince. Stará obecní pastouška už nevyhovovala, byla zbourána a postavena nová. Stavbou byl pověřen stavitel Stanislav Neradil ze Želetavy. U Neradila byli zaměstnáni i tři zedníci ze Štěměch. Při této stavbě získalo práci i několik dalších štěměšských občanů. V říjnu 1926 byl nový chudobinec dostavěn. Byla to přízemní budova o čtyřech místnostech. Chudí občané zde bydleli většinou po dvou v jedné místnosti. Tato obecní pastouška byla v kopci směrem k Předínu – dnes kovárna. V roce 1929 byla postavena obecní váha u hasičské zbrojnice a v roce 1927 zavedeno do obce elektrické osvětlení. Obecní zastupitelstvo také zajistilo dopravu autobusem do Třebíče, a to v roce 1925, doprava však byla nepravidelná. Od roku 1926 jezdil autobus ze Štěměch do Třebíče v 5:20 a ve 13:20, zpět pak v 9 hodin a 18:30.

Obecní zastupitelstvo se muselo potýkat i s problémy v obci: ať to byla zpronevěra obecních peněz po nových volbách v roce 1923, či soudní spor o zaplacení druhé poloviny Tvrze, při kterém měla být v dražbě dokonce prodána i obecní pokladna. Zastupitelé také často čelili kritice svých spoluobčanů. Jeden takový příklad se našel v zápisu z porady 11. 2. 1926. „V hostinci U Kružků občan František Fatrdla, chalupník č. 30, veřejně pohoršlivě mluvil o obecním zastupitelstvu. Členy několikrát napadl, že jsou k ničemu a pro obec vůbec nic nedělají. Obecní zastupitelstvo se cítilo dotčeno a uraženo. Rozhodlo, že zmíněný občan se musí veřejně omluvit a zaplatit pokutu pro obecní chudé.“ Je zajímavé, že tentýž občan František Fatrdla byl pak 16. října 1927 zvolen do obecního zastupitelstva. Obec se také musela starat o chudé občany. Roku 1922 byl zřízen Chudinský fond, z něhož se přispívalo 3 koruny denně na stravu a také na prádlo, šaty a obuv pro chudé. Počet takových chudých se v obci pohyboval kolem 4 – 8 osob. Bývali to staří, nemocní a opuštění lidé. Spávali v obecní pastoušce. Stravovali se dům od domu nebo si je někdo pronajal do stravy. To znamenalo, že obecní úřad hradil náklady za stravu (3 Kč) denně a za obuv a šaty dané rodině, která se zavázala o tohoto chudého pečovat. Chudí občané, kteří mohli pracovat, pomáhali také za stravu při hospodářstvích i drobných řemeslech. V protokolech zápisu ze zasedání se dozvíme, že např. o Velikonocích, Vánocích a letních prázdninách uklízeli učebny, chodby a záchody ve škole. V roce 1923 byli někteří obecní chudí přijati do zemského chudobince v Jihlavě a obec za každého platila 200 korun ročně. Pastouška také někdy sloužila pro občany, kteří vyhořeli, byli vystěhováni či než si dostavěli vlastní domek. Obecní úřad se také podílel na pořádání prvorepublikových slavností např. oslav narozenin prezidenta, upálení Jana Husa, svátku 28. října, stromkových slavnostech atd.

Členové obecního zastupitelstva v roce 1919: starosta František Sochna , sociální demokraté – A. Prchal, A. Šoustal, J. Ondráček, K. Fenik, J. Dokulil, V. Pařízek lidovci- Fr. Sochna, Fr. Trnka, M. Ondrák, Fr. Špaček, Fr. Zvěřina agrárníci- J. Šabacký, J. Dokulil, J. Sochna, J. Milbach

Členové obecního zastupitelstva v roce 1923: starosta Josef Dokulil ml., lidovci – J. Šabacký, M. Svoboda, J. Kovář, A. Bobek, K. Trnka, L. Škrdla, J. Ondráček komunisté- 3: J. Svoboda, A. Prchal, K. Horký neodvislá domovina – 3: J. Polenda, J. Milbach, F. Dokulil agrárníci: J. Dokulil

Členové obecního zastupitelstva v roce 1927: jednotná kandidátní listina: starosta J. Šabacký, zastupitelé: P. Ondrák, A. Dokulil, Fr. Fatrdla, J. Fenik, Fr. Horký, Fr. Dvořák, J. Bazala, Fr. Dokulil, V. Bazala, Fr. Zvěřina, J. Polenda, M. Svoboda, Fr. Horký, J. Horký

Volby do Národního shromáždění 1920: 1. agrárníci, lidovci, sociální demokrati
1925 – 1. lidovci, 2. komunisti, 3. agrárníci

Radka Řepová

Přednáška – CIMRMAN VE ŠTĚMĚCHÁCH

Přátelé, kamarádi! Ještě než začne naše představení, rád bych pronesl pár slov a především připomněl jedno poněkud pozapomenuté, o to však významnější výročí.On je totiž ještě jeden důvod mého vystoupení. Totiž – stala se nám taková malá nepříjemnost, že nejde otevřít opona. Tak chvíli strpení, oni to snad naši chlapci dají do pořádku. Tak tedy o tom výročí.... Přátelé, je tomu právě 106 let, 22 dní atéměř osm a půl hodiny, co se na své pravidelné inspekční cestě do Vídně, kde organizoval krajanské spolky Čech, Moravanů a částečně i Slezanů, zastavil ve Štěměchách významný český vlastenec, spisovatel, vědec, filozof, vynálezce, básník, sochař....tady bych s dovolením přeskočil všechny všeobecně známé skutečnosti....

...a dramatik Jára Cimrman. Původně plánoval zastávku až v nedalekém Znojmě, tehdy převážně německém, kde hodlal v tamějším Deutschhausu přednést prorockou přednášku na téma „Kde jste teď vy, budeme jednou my“, byl však nepříjemně zaskočen podivuhodnou shodou klimatických okolností, která zhatila jeho původní plán. Právě ve chvíli, kdy scházel od Božích muk směrem dolů k Jednotě uhořel najednou zčistajasna tak prudký a třesutý mráz, že v jedné jediné chvíli zamrzla voda v požárním rybníčku na návsí až na dno. Tak se stalo, že i Cimrman zamrzl ve Štěměchách na několik dní. Když chalupník Horký z čísla popisného 52 vyšel před chalupu, aby zjistil, co se děje, spatřil před kapličkou jakousi ledovou sošku, jejíž poloha absolutně nenasvědčovala tomu, že se tam někdo modlí. Když podivný ledový balvan donesl do světnice, ten záhy roztál, natáhl k chalupníkovi ruku a ještě třesoucím se hlasem pronesl: Já jsem Cimrman. Cimrmanovi zachránily tehdy život rozžhavené piliňáky, které pak s vděčností zařadil jako důležitý prvek do své nové hry, jak jistě uvidíte a uslyšíte.....pokud se nám ovšem podaří.....

O tom, jaký tehdy panoval krutý mráz, svědčí i událost, ke které došlo hned následující den. Během několika minut doslova před zraky nájemce místního lihovaru pana Goldsteina zamrzla v jeho podniku největší nádrž s lihem. To zvláště ve Štěměchách ovšem představovalo tragickou událost, která na dlouhou dobu doslova zmrazila kulturní život obce. Právě pro přetrvávající nepřízeň počasí a také kvůli čerstvě přestálé hibernaci nebylo pro Cimrmana na pokračování cesty ani pomyšlení. Činorodý duch však přirozeně nedovolil

Cimrmanovi sedět v sednici u piliňáků, kde ho ostatně poslouchal pouze malý synek jeho dočasného domácího Kadlík. O tom jeho tatínek často s despektem prohlašoval, že jelikož se pro práci v hospodářství vůbec nehodí, bude ho muset dát vyučit umělcem...což se pak také později stalo. Jak už jsme se zmínili, Cimrmana jeho vlastní činorodost vyháněla z chalupy na stále delší procházky, až se mu již třetího dne podařilo dorazit až do blízkého hostince U Kružíků. Tam zastihl partu místních ochotníků, což ho velice potěšilo a zároveň mu vnuklo spásnou myšlenku nastudovat s nimi zbrusu novou hru, kterou přinášel jako dar vídeňským krajanům. Nutno ovšem konstatovat, že po prvním čtení tohoto dramatu zájem štětěšských ochotníků prudce opadl a ačkoliv Štětěchy v tehdejších letech díky dlouhotrvajícím zimním večerům bez elektřiny, bez televize, bez rozhlasu a bez zábran procházely silnou populační explozí, nepodařilo se pro Cimrmanovu hru Přetržené dítě zajistit představitele titulní postavy. Principál ochotnické společnosti, který se bál říci Cimrmanovi své kritické připomínky přímo, se dokonce naivně vymluvil, že se nemůže hrát, protože nejde otevřít opona.....

Když se pak Cimrman ještě více zotavil, odvážil se přes celou náves, kde v budově bývalé sýpky adaptované na hasičskou zbrojnicu chtěl vystoupit se svou přednáškou pro znojemské Němce. Ačkoliv sluha hasičského sboru Antonín Zvěřina přednášku poctivě vyhuboval, dokonce i na Pešově, kde tenkrát ještě nikdo nebydlel, účast byla nakonec i na štětěšské poměry poněkud slabá. Nicméně téma přednášky (Kde jste teď vy, budeme jednou my!) na oba dva posluchače nesmírně zapůsobilo. První z nich, řadový člen hasičského sboru Engelbert Ludvík si pod dojmem Cimrmanových slov sbalil nejnnutnější věci a odstěhoval se do Ameriky, druhý z nich, Josef Dokulil, přistoupil k ještě radikálnějšímu řezu ve svém životě, vzdal se funkce náčelníka hasičského sboru a kabelu se sborovými dokumenty odnesl do školy učiteli Šmíkmátorovi.

Po neúspěchu svého vystoupení ovšem i samotný Cimrman začal pomalu, ale jistě pociťovat, že jeho Štětěcháci mu pomalu, ale jistě přestávají rozumět. Když mu nedbale nebo vůbec odpovídali na jeho pozdravy, zrodil se v jeho hlavě zárodek další geniální myšlenky, kterou později rozvedl k naprosté dokonalosti....totiž myšlenka vichru z hor. Veřejně vyhlásil, že jakmile teplota stoupne alespoň nad minus 20 stupňů Celsia, vydá se neprodleně na další cestu. Když pak druhého dne spatřil hlouček štětěšských občanů, kterak společným úsilím zahřívají trubici obecního teploměru a výsledek pak významně ukazují do oken Horkovy chalupy, vydal se neprodleně na cestu, provázen – jak se mylně domníval – nadšeným máváním všeho obyvatelstva. Cimrmanův odchod byl tak rychlý, že si s sebou dokonce zapomněl vzít svůj oblíbený hudební nástroj – cestovní fagot. Na ten se záhy naučil hrát malý Kadlík Horků, který se později, vlastně Cimrmanovou zásluhou, stal zasloužilým umělcem.

Když Cimrman konečně dorazil do Vídně, jeho štětěšské zážitky se mu stále více a více vybavovaly, až se nakonec staly námětem k divadelní hře, kterou teď, vážení přátelé,..... uvidíte!

Stanislav Augustin

A JEŠTĚ TROCHU Z HISTORIE ŠTĚMĚCH...

Vývoj názvu obce:

1279 – Cziemichy, 1386 – Styemyechy, 1464 – Dsstiemyechy, 1528 – Dsstiemyechy, 1720 – Stzimiegy, 1846 – Stiemniechy, 1893 - Stěměchy, 1924 - Štěměchy

Vývoj počtu obyvatel a domů

Rok	Počet obyvatel	Počet domů
1657	-	15
1793	308	34
1850	445	34
1869	486	87
1880	525	73
1890	533	73
1900	502	72
1910	546	79
1921	536	83
1930	518	93
1950	462	106
1961	485	105
1970	440	115
1980	379	120
1991	319	126
2000	323	126
2009	305	139
2016	299	148

Starostové OÚ a předsedové MNV

Jméno	Období
František Hobza	1878 - 1896
Antonín Pecka	1896 – 1911
Jan Dokulil	1911 - 1919
František Sochna	1919 - 1923
Josef Dokulil	1923 - 1927
Josef Šabacký	1927 - 1938
Josef Kovář	1938 - 1945
Karel Heinige	1945
Josef Fenik	1945 - 1950
Ladislav Svoboda	1950 - 1954
Václav Pařízek	1954 - 1976
Emil Zvěřina	1976 - 1980
František Kalina (Předín) Josef Bazala (Obč.výbor)	1980 - 1990
Pavel Bobek	1990 - 1994
Marie Báňová	1994 - 2002
Petr Bobek	2002 - 2006
Marie Báňová	2006 - 2014
Ing. Václav Křivan	2014 -dosud

Ve vedení obce nejdéle působil Václav Pařízek, a to po dobu 22 let. Nejkratší období vykonával funkci předsedy MNV řídící učitel Karel Heinige – pouze několik měsíců v roce 1945, protože se i s rodinou odstěhoval do Třebíče.

Největší počet obyvatel měly Štěměchy před první světovou válkou - v roce 1910, a to 546. Nejmenší počet loni – k 31. 12. 2016 žilo v naší vesnici pouze 299 obyvatel. Z přehledu lze vypořádat, že počet domů v obci se zvyšuje, i když některé domy jsou opuštěné či využívány pouze jako chalupy. Zato počet obyvatel Štěměch se neustále snižuje. Doufejme jen, že tato tendence nebude pokračovat a naše vesnice za několik desítek let zcela nezanikne.

Radka Řepová

Pozvánka na ples

Členky a členové místního sboru dobrovolných hasičů zvou všechny své spoluobčany, jejich kamarády, příbuzné a známé na tradiční hasičský ples, který se uskuteční v sobotu 11. února. Ples bude slavnostně zahájen ve 20 hodin, předtančení obstará taneční skupina Bajdyš. Návštěvníci plesu se mohou těšit také na tradiční program, který tentokrát obstarají naše ženy-divošky. Bohatou tombolu, pestré občerstvení a další náležitosti akce snad netřeba ani připomínat. Těšíme se na vaši účast..... Vaši hasiči

INFORMACE PRO OBČANY

Obecní úřad, Štětěchy 43, 675 27 p. Předín Stránky obce: www.stemechy.cz

Úřední hodiny: pondělí 18:00 – 20:00 Email: ou.stemechy@tiscali.cz

Telefonní spojení: Ing. Václav Křivan starosta 606 764 312
Bc. Antonín Šilhavý místostarosta 777 594 132

Svozový den TKO bude od nového roku - vždy v úterý – 1 x za 14 dní

Otevírací doba prodejny COOP: PO, ÚT, ČT 7:00 – 12:30

ST – PÁ 7:00 – 12:30 14:30 – 16:00

ORDINAČNÍ HODINY - MUDr. Zdeňka Kotyzová

tel. Předín 568 884 382, tel. Opatov 564 565 617

Den	Opatov	Předín
Pondělí	7:00 – 11:00	12:00 – 15:00
Úterý	10:30 – 12:30	7:00 – 10:00
Středa	7:00 – 10:00	10:30 – 12:30
Čtvrtek	13:00 – 18:00 (objednaní a pracující 15 – 18)	9:00 – 12:00
Pátek	7:00 – 10:00	10:30 – 12:30

MUDr. Jana Jaburková, Dětské zdr. stř. Račerovická 967, 674 01 Třebíč

tel. 568 884 382 (Předín), 568 824 293 (Třebíč)

Ordinační hodiny: Předín: úterý - 12:00 – 15:00, pátek – 7:00 - 8:30

Pošta Předín (tel. 568 884 305) –

ÚŘEDNÍ HODINY: PO – ÚT – 8:00 – 10:00 14:00 – 15:00
ST – 8:00 – 10:00 14:00 – 15:00 15:30 – 16:30
ČT – PÁ – 8:00 – 10:00 14:00 – 15:00

ÚSTŘEDNA Nemocnice Třebíč: tel. 568 809 111.

Důležitá čísla: Zdravotní záchranná služba 155, Hasiči 150, Policie 158,

Integrovaný záchranný systém 112, Poruchová služba E-ON 800 22 55 77, Informace o číslech 1188

Radka Řepová

Vydal: Obecní úřad Štětěchy, únor 2017. Redakce: Mgr. Radka Řepová, Ing. Václav Křivan, Mgr. Stanislav Augustin, Bc. Antonín Šilhavý, Marie Báňová, Jana Báňová, Pavel Kovář, Petra Trnková, Lenka Benešová

